

καὶ τῶν ἰνῶν διὰ τὴν διατροφήν καὶ ἔνδυσιν 50 ἑκατομμυρίων ἀνθρώπων.

Οἱ ποταμοὶ αὐτοὶ ἔχουν τὴν διπλασίαν καὶ πλεονορὴν τοῦ Νείλου. Τὸ ἥμισυ τοῦ ὕδατος αὐτοῦ μεταφέρεται εἰς ἓνα θαυμάσιον σύστημα ἀρδευτικῶν αὐλάκων διὰ τὴν ἀρδυσιν 23 ἑκατομμυρίων πλῆθρων—εἶναι τὸ μεγαλύτερον ἀρδευτικὸν συγκρότημα τῆς γῆς. Ὑπογεῖως τοῦ δυτικοῦ τμήματος τῆς πεδιάδος εἶναι ἓνα τεράστιον ἀπόθεμα ποσίμου ὕδατος ἴσον εἰς ὄγκον μὲ τὸ δεκαπλάσιον τῆς ἔτησιος ροῆς τῶν ποταμῶν.

—Ἡ πείνα μαστίζει τὴν εὐφορον χώραν

Παρὰ τὰς τεραστίας αὐτὰς δυνατότητας τῆς πεδιάδος, τὸ γεγονός εἶναι ὅτι πτωχεῖα καὶ πείνα μαστίζουν τὸν λαὸν τοῦ Δυτικοῦ Πακιστάν. Τοῦτο εἶναι ἰδιαιτέρως αἰσθητὸν εἰς τὰ χωρία. Εἰς μίαν χώραν γεωργῶν ὅπως αὐτὴ ἢ τροφὴ πρέπει καὶ εἰσαχθῆ διὰ τὴν ἐπαρκέση μόλις καὶ μετὰ βίας εἰς μίαν στοιχειώδη διατροφήν. Τὸ χάσμα μεταξύ παραγωγῆς τροφίμων καὶ ἀριθμοῦ στομάτων ἐπιζητούντων τροφήν διαρκῶς εὐρύνεται.

Τὸ πρόβλημα τῆς γεωργίας εἰς τὸ Δυτικὸν Πακιστάν εἶναι φυσικὸν καὶ ἀνθρώπινον. Εἶναι ἓνα πρόβλημα γῆς, ὕδατος καὶ ἀνθρώπων καὶ τῶν ἐνδοδράσεων ὅλων αὐτῶν. Μία πλευρὰ του εἶναι ἡ ἐξαφάνισις τῶν φυτῶν καὶ ἡ ἐπισώρευσις ἁλατος εἰς τὸ ἔδαφος λόγῳ τῆς πτωχῆς ἀποστραγγίσεως εἰς τὴν τεραστίαν σχεδὸν ἐπίπεδον πεδιάδα ὅπου βραδῶς καταστρέφεται ἡ γονιμότης τῆς ἀρδευομένης γῆς. Ἡδη σοβαρῶς ἐπλήγησαν 5 ἑκατομμύρια πλῆθρα δηλαδὴ τὸ 18% περίπου τῆς ὅλης καλλιεργουμένης γῆς. Τρεῖς ἄλλαι δυσχέρειαι εἶναι ἡ ἔλλειψις ὕδατος πρὸς ἀρδυσιν, προβλήματα ἰδιοκτησίας γῆς καὶ ἀνεπαρκεῖς μέθοδοι καλλιεργείας. Μολονότι καλλιερ-

γούνται εἶδη καὶ τὸν χειμῶνα καὶ τὸ θέρος οἱ ἀρδευτικοὶ αὐλακες χάνουν τόσο πολὺ ὕδωρ λόγῳ διηθήσεως ὥστε τὸ ὕδωρ τὸ μεταφερόμενον εἰς τοὺς ἀγροὺς νὰ ἐπαρκῆ μόνον διὰ τὸ ἥμισυ τῆς καλλιεργουμένης γῆς. Περαιτέρω αἱ καλλιέργειαι ἀνεπαρκῶς ὑδρεύονται ἰδίως τὸ θέρος καὶ ἡ ἀνεπάρκεια αὐτὴ δὲν διαλύει τὴν ἀλμύραν.

—Μεσαιωνικαὶ καλλιεργητικαὶ μέθοδοι:

Οἱ πλείστοι τῶν γεωργῶν δὲν εἶναι καὶ ἰδιοκτῆται καὶ συνεπῶς δὲν ἐνδιαφέρονται διὰ τὴν αὔξησιν τῆς παραγωγῆς καὶ σχεδὸν ὅλοι τῶν παλαιῶν μὲ ὀλίγα στρέμματα τὰ ὁποῖα ἀπέχουν τὸ ἓνα ἀπὸ τὸ ἄλλον καὶ πολλαπλασιάζονται αἱ δυσχέρειαι τῆς ἐπαρκοῦς χρησιμοποίησεως τοῦ ὕδατος καὶ τῶν ζώων καὶ σοβαρῶς ἐμποδίζουν τὴν ἀλλαγὴν εἰς τὰς παραδόσεις τῶν μεθόδων καλλιεργείας. Εἰς τὸ Δυτικὸν Πακιστάν ἔχομεν τὸ παράδοξον γεγονός ἐνὸς μεγάλου καὶ συγχρόνου ἀρδευτικοῦ συστήματος τὸ ὕδωρ τοῦ ὁποίου ρεεῖ εἰς τὴν γῆν καλλιεργουμένην μὲ μεσαιωνικὰς μεθόδους. Ἡ ἄροσις γίνεται μὲ ξύλινα ἄροτρα παλαισιότου σχεδίου καὶ τὰ ὁποῖα σύρονται ἀπὸ ὑποσιτισμένα ζῶα. Τὰ χρησιμοποιούμενα λιπάσματα μόλις φθάνουν τὸ ἑκατοστὸν ἀνὰ πλῆθρον τῆς Αἰγύπτου.

Λεπτομερεῖς ἔρευναι ἀπέδειξαν ὅτι δύναται νὰ λυθῆ τὸ πρόβλημα τῆς ἀλμύρας καὶ ταυτοχρόνως αἱ καλλιέργειαι ἐπαρκῶς νὰ ἀρδεύονται μὲ γεωτρήσεις ὥστε τὸ ὕδωρ ἀντλούμενον ἀπὸ μεγάλα φρέατα νὰ φθάνῃ εἰς τοὺς ἀγροὺς. Μέρος τοῦ ὕδατος τούτου θὰ μεταφέρεται μὲ τὴν ἐξάμισιν καὶ τὴν διαπνοὴν καὶ μέρος θὰ ἀπορροφᾶται πάλιν ἀπὸ τὴν γῆν κατὰ τὴν ἐπεξεργασίαν τῆς διαλύσεως τοῦ ἁλατος.

Ἐκτὸς τῆς ἀρδεύσεως πρέπει νὰ